

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ УРТА ЙОРТКУЛ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАРЫ

09.10. 2019 елның 73-1 номерлы

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Урта Йорткул авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турыйнда нигезләмәне раслау хакында"

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Урта Йорткул авыл жирлеге Советы

Карап:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Урта Йорткул авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турыйнда Нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга.

2. Уз көчен югалткан дип тану:

2.1. Урта Йорткул авыл жирлеге Советының 2013 елның 19 декабрендә кабул ителгән 7-2 номерлы «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Урта Йорткул авыл жирлеге «муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турыйнда нигезләмәне раслау турыйнда» карапы.

2.2. Урта Йорткул авыл жирлеге Советының 2015 елның 5 ноябрендә кабул ителгән 4-1 номерлы «Татарстан Республикасы Урта Йорткул авыл жирлеге Советының 2013 елның 19 декабрендәгэ 7-2 номерлы карапы белән расланган «Татарстан Республикасы «Урта Йорткул авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турыйнда Нигезләмә» гә үзгәрешләр кертү хакында»карапы.

2.3 билгеләргә, 15-28 ст., 31 ст. нигезләмәсе 2020 елга һәм 2021-2022 еллар план чорына район бюджетын төзегендә һәм үтәгендә барлыкка килгән хокук мәнәсәбәтләренә карата кулланыла.

3. Элеге каарны Спас муниципаль районының <http://www.spassriy.tatarstan.ru> законда билгеләнгән вакытка.

4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотам.

Урта Йорткул Башлыгы

авыл жирлеге башлыгы:

Күшымта

Урта Йорткүл авыл жиrlеге

Советы карарына карата

№ 73-1, 09.10.2019 ел.

ЭШ

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районнының «Урта Йорткүл авыл жиrlеге» муниципаль берәмлекендә бюджет процессы турында

Гомуми нигезләмәләр

Мәкалә 1. Элеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукий мөнәсәбәтләр

Элеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Урта Йорткүл авыл жиrlеге Уставы (алга таба-Бюджет кодексы) нигезендә Урта Йорткүл авыл жиrlекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмә - жиrlек) жиrlек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм жиrlекнен муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

Мәкалә 2. Авыл жиrlегендә бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукий нигезләре

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәкалә 3. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Мәкалә 4. Жиrlек бюджетының хокукий рәвеше.

Урта Йорткүл авыл жиrlеге муниципаль берәмлеке бюджеты Урта Йорткүл авыл жиrlеге муниципаль берәмлеке Советы карары рәвешендә (алга таба – жиrlек Советы) эшләнә һәм раслана.

Жиrlек бюджеты өч елга – Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Жиrlек бюджеты проектын формалаштыру Урта Йорткүл авыл жиrlеге муниципаль берәмлеке Башкарма комитеты (алга таба – жиrlек башкарма комитеты) тарафыннан, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителә торган авыл жиrlеге Советы хокукий актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә тормышка ашырыла.

5 Статья. Жиrlектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жиrlек бюджеты күрсәткечләренең жиrlек бюджеты проектын төзегендә, жиrlек бюджеты үтәлешендә Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәдәге бюджетлары белән

чагыштырылуын тәэммин итү, аның үтәлеше турында хисап формалаштыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукый актлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет классификациясе кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәлгәндә бюджет керемнәренең баш администраторларының Россия Федерациясе Бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүленә торган керемнәр буенча күчүчәнлеге тәэммин ителә.

Мәкалә 6. Бюджет процессы принциплары

Жирлектәге бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;
- бюджетлар арасында керемнәрне һәм чыгымнарны һәм дефицитларны финанслау чыганакларын чиқләү;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджет дефицитларын финанслау чыганакларының, керемнәрнең һәм чыгымнарының чагылышы тулысынча;
- баланслылык;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каплау;
- ачыклык);
- бюджетның дөреслеге;
- бюджет акчаларының адреслары һәм максатчан характердагы;
- чыгымнар буенча ведомство;
- кассаларның бердәмлеге.

7 Статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнән социаль-икътисади үсеш фаразларын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;;
- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджетының үтәлеше;
- бюджет турындагы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

- бюджет үтәлеше турында хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен тормышка ашыру.

Финанс елы календарь елына туры килә һәм ул 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

Мәкалә 8. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлек бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Жирлек Советы;
- Жирлек Башлыгы;
- Жирлек башкарма комитеты;
- Жирлекнең ревизия комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) ;
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары) ;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары) ;

Мәкалә 9. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы:

- жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турында отчетларны карый һәм раслый.;
- жирлек бюджеты үтәлешен контролъдә тотуны тормышка ашыра ; ;

-Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне башкара.

Жирлек Советына бюджет мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе Конституцияндә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларында билгеләнгән компетенция чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен жирлек башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәkle мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең башкарма комитеты бюджет проектын төзүне тәэмин итә, аны кирәkle документлар һәм материаллар белән Урта Йорткүл авыл жирлеге Советына раслауга кертә, жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, жирлек бюджеты үтәлеше турында хисапны Урта Йорткүл авыл жирлеге Советына раслауга тапшыра, Муниципаль бурый белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара. , һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда.

4. Жирлекнең ревизия комиссиясе башкара:

- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;
  - бюджет түрүнде карарлар проектларына, бюджет законнарының башка норматив хокукий актларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза ясау;;
  - муниципаль программаларга экспертиза ясау;
  - бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, бюджет үтәлеше түрүнде хисап буенча тикшерүләрне гамәлгә ашыру һәм бәяләмәләр өзөрләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр өзөрләү буенча;
  - эчке финанс тикшерүен һәм эчке финанс аудитын бюджет чараларының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр өзөрләү;;
- 5.Бюджет средстволарын баш бүлүче:
- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэммин итә;
- үзенә караган бюджет акчаларын алучылар һәм андан файдаланучылар исемлеген төзи;
- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкил итә;
- бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;
- муниципаль биремнәрнең үтәлешен формалаштыра, раслый һәм контрольдә tota;
- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәэммин итә;
- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;
- бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исеменнән жәвап бирә;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет чараларын бұлұче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;
- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындағы бүлүчеләргө һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти.;
- бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;
- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәэммин итә.;
- бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындағы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира;

7. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;
- житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;
- нәтижәлелекне, аңа каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның максатчан характеристын тәэммин итә.;
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;
- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып бара) яки килешү нигезендә әлеге вәкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра;
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет Хисабын формалаштыра (формалаштыруны тәэммин итә) һәм тапшыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга салучы хокукий актларда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

Мәкалә 10. Бюджет керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындағы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындағы законнар нигезендә формалаша.

2. «Урта Йортқұл авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының жирле салымнар турында каараларга, бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торған, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торған, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торған Совет каараларына үзгәрешләр кертү турында кааралары Чираттагы финанс елына һәм план чорына

Жирлек бюджеты түрүнде карар проекты жирлек Советына көртөлгөнчө 10 көннөн дә соңға калмычка кабул ителергө тиеш.

11 Статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларның үтәлеше Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет, «Урта Йорткүл авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге акчалары исәбеннән үтәлергө тиеш.

12 Статья. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгымнар өлешендә жирлек Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру карала ала.

Жирлек Башкарма комитетының Резерв фонды күләме бюджет түрүндагы карар белән билгеләнә һәм гомуми карар белән расланган чыгымнарның 3 процентыннан артмаска тиеш.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Жирлек башкарма комитеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләрнән файдалану түрүндагы хисап жирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы квартал саен һәм еллык хисапларга теркәлә.

13 Статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хәзмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хәзмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру түрүнда Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындағы 3 пунктында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төzelә һәм түләнә.

14 Статья. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, өлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, жирлек бюджеты түрүнда карар белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган көртөмнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең ёстәмә нормативлары буенча салым көртөмнәрнән көртөмнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет көртөмнәренең расланган еллык гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясында 4 пунктында каралган чарапарны гамәлгә ашырган очракта, жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган көртөмнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең ёстәмә нормативлары буенча салым көртөмнәренең

расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең расланган гомуми еллық күләменең 5 процентаеннан артмаска тиеш.

Бюджет түрүндә Совет карары белән жирлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәр кытлыгын финанслау чыганаклары составында расланган очракта һәм (яисә) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында жирлек бюджеты кытлыгы күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларның кимүе чикләрендә әлеге пунктта билгеләнгән чикләуләрдән артып китәргә мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты дефициты әлеге статьяның 2, 2 пунктларында билгеләнгән чикләуләргә туры килергә тиеш.

15 Статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына кертелә:

номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

Жирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма жирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетләр тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаклары составына кертелә:

керемнәр сатудан акцияләр һәм башка формаларын капиталында катнашу, жирлек милкендәге;

жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокуку гарантка юл кую белән бәйле очракта, жирлек гарантияләрен үтәүгә Россия Федерациясе валютасында жибәрелә торган акчалар күләме;

Жирлекнең башка бурыч йәкләмәләрен Россия Федерациясе валютасында түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

Жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы;

Жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгэн бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән Жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгэн бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

Жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгэн акчалар һәм Жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгэн акчалар арасындагы аерма-Жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта.

Калган акчалар белән идарә итү операцияләре составына Жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта гамәлгә куючи Жирлек һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә Жирлекнең Финанс-бюджет палатасында шәхси счетлары ачылган оешмаларның акчаларын Жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясенән чит ил валютасында Жәлеп ителгән һәм Жирлек тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китерсө, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасындагы Жирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме»;

16 Статья. Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Жирлек бурыч йөкләмәләре булырга мөмкин рәвешендә йөкләмәләрен буенча:

- 1) Жирлекнең кыйммәтле кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә));
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан Жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында Жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясенән Жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 4) Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан алынган кредитлар;
- 5) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);
- 6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясенән Чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);
- 3) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

- 1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;;
- 3) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) жирлекнең Россия Федерациясе валютасында түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

- 1) максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында Россия Федерациясеннән жирлек тарафыннан жәлеп ителгән чит ил валютасындағы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 2) максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында жирлек тарафыннан бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре қыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача вакытлы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак вакытлы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

17 Статья. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән жирлекнең бурыч йөкләмәләрен тұктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

1. Әгер Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсе түләү шартлары белән каралған түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел әчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары һәм жирлекнең муниципаль хокукуй актларында билгеләнгән гамәлләр кредитор тарафыннан башкарылмаса), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча тұктатылған дип санала һәм, әгер жирлекнең вәкиллекле органының муниципаль хокукуй актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Муниципаль гарантияләр буенча Россия Федерациясе валютасындағы жирлекнәң бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләрне тұктатуға нигез булып торған вакыйгалар (хәлләр) килеп туганда тулысынча тұктатылған дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп туган очракта муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирле администрация, Әлеге статьяның 1 пункттындағы беренче абзацында күрсәтелгән сроклардан соң, Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокуқый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән күчерелә торған муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджет кытлығын финанслау чыганакларында исәптән төшерү суммаларын өзгөртүрмөйчә аларны исәптән төшерү суммасына муниципаль бурыч күләмен киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пункттындағы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылған, шулай ук түләнгән (сатып алынған) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле көгазыләрнәң эмиссия шартлары нигезендә аларны тұлы күләмдә эмитлаштырган орган тарафыннан сатып алынған (Россия Федерациясе законнарында каралған операцияләрне алмаштыру нәтижәсендә яисә башка операцияләр) муниципаль кыйммәтле көгазыләрнәң чыгару, түләу датасына кадәр, күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле көгазыләр эмитенты үзе тарафыннан чыгарылған муниципаль кыйммәтле көгазыләр буенча йөкләмәләрне түләп бетерү датасы житкәнчесе сатып алынған (алмашу нәтижәсендә алынған яисә Россия Федерациясе законнарында каралған башка операцияләр нәтижәсендә алынған) дип танырга хокуклы.

18 Статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Жирлекнәң муниципаль әчке бурыч алулары дигәндә муниципаль кыйммәтле көгазыләрне үрнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә жирлек исеменнән жирле бюджетка заем акчаларын жәлеп итү аңлашила, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак жирлек бурыч йөкләмәләре барлықка килә.

2. Авыл жирлегенең муниципаль тышкы бурыч алулары дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында, жирлекнәң чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлықка килә торған федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү күздә тотыла.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына көртөлгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль бурыч ауларны гамәлгә ашыру хокуына Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм жирлек уставы нигезендә жирле администрация (жирлекнең башкарма-боеру органы) ия.
5. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне үрнаштыру жирлек тарафыннан түбәндәге шартларны үтәгәндә гамәлгә ашырыла: 1) районның бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычларның булмавы;
- 2) жирлек тарафыннан Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яисә берничә рейтинг гамәлен гамәлгә ашыручи Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәҗәсеннән ким булмаган күләмдә кредит рейтинги алынган.
6. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгының уртacha дәрәҗәсе булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, жирлек Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль бурыч аулар башкарырга хокуклы түгел.
7. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә муниципаль гарантияләр Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан бары тик чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, муниципаль гарантияләр, шулай ук әлеге программаларга уртacha дәрәҗәле заемчылар төркеменә кертелгән очракта гына бирелә.
- 8.аны Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә Россия Федерациисе Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә Түбән тотрыклылыкка ия заемчылар төркеменә керткән очракта жирлек муниципаль бурыч ауларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган, жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруны күздә тоткан күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.
9. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурычны Түбән тотрыклылык белән заемчылар төркеменә кергән очракта, жирлек кредит оешмалары кредитлары рәвешендә Эчке муниципаль бурыч ауларны жирлекнең кыйммәтле кәгазьләрен бары тик жирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары рәвешендә гамәлгә ашырырга хокуклы., Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пункты һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясындагы 7 пункты нигезендә.
10. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч заемчылар төркеменә Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм 311 статьясы нигезендә Түбән тотрыклылык белән кертелгән очракта, жирлек муниципаль тышкы бурыч ауларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрне чит ил валютасында бирергә хокуклы түгел.
11. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч ауларны, әгәр алар заемчылар төркеменә күрсәтелгән программаларга шулай ук кертелгән булса, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациисе

валютасында (Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе валютасында) расланган очракта гына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе валютасында) гамәлгә ашырырга хокуклы.

12.Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пунктында каралган жиерлекнен түләү сәләтен торғызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары буенча жиерлек йөкләмәләрен реструктуризацияләүне үткәрү рөхсәт ителми.

19 Статья. Үзенчәлекләре бурыч алулар һәм гарантия бирү чит ил валютасында

1.Жиерлек Россия Федерациясеннән чит ил валютасында алырга, Россия Федерациясе тарафыннан, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларын куллану кысаларында гына Россия Федерациясе Чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

1.тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме булып тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жиерле бюджетка акча жәлеп итүнен жыелма күләме таныла.

2.Жиерле бюджетка акча жәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнен гомуми суммасы, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен һәм жиерлек бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәрен исәпкә алып, жиерле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан артмаска тиеш.

3.финанс хисап елында жиерлек бурыч алуларның гомуми суммасы жиерле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә һәм агымдагы елның 1 гыйнварына жиерле бюджет акчаларын әлеге арттыру суммасында барлыкка килгән бурыч йөкләмәләрен түләү күләменнән артып китсә, агымдагы финанс елын бурыч алуларның иң чик күләме Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә һәм жибәрелергә тиеш.

21 Статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычыннан һәм жиерлек бурычының тотрыклылыгы буенча иң чик күрсәткечләрдән

1.Жиерле бюджет турындагы каар нигезендә эчке Муниципаль бурыч, муниципаль тышкы бурыч (жиерлекнен чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елненнан соң килә торган елның 1 гыйнварына (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган елның 1 гыйнварына кадәр), шул исәптән Россия Федерациясе валютасында, муниципаль гарантияләр, муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп билгеләнә.

2.муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге (жиерлекнен чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә.

3. муниципаль бурыч күләме, түләүсез керемнәрнең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренән (Чираттагы финанс елына) түләүләрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган Жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән (Чираттагы финанс елына) артмаска тиеш.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чаralар кулланылган очракта, бурыч күләме, чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган физик затлар керемнәренә салымның өстәмә нормативлары буенча жирле бюджет керемнәренең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымның расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән 50 процентыннан артмаска тиеш.

4. муниципаль бурычка хәзмәт күрсәтү чыгымнары күләме түбәндәге таләпләрне үтәгендә жирле бюджет турынdagы карар белән раслана::

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хәзмәт күрсәтү чыгымнары күләме, чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы белән расланган яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында Татарстан Республикасы Законы белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләмнән (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) 10 проценттан артмаска тиеш (Чираттагы финанс елына һәм план чорына).;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычны түләү һәм хәзмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елының 1 гыйнварына (Чираттагы финанс елында) барлыкка килгән түләүләр суммасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында расланган каарның (Чираттагы финанс елына) 20 процентыннан артмаска тиеш; Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгендә Чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елыннан соң киләсе ел узгач бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алына 22 Статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп:

- 1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары) ;
- 2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәэммин ителә торган йөкләмәләр валютасы;
- 3) гарантияләрнен гомуми күләме;
- 4) гарантның принциплларга карата регресс таләбе хокуку булу (булмау) ;
- 5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнен башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турыйндағы каарга күшымта булып тора.»;

23 Статья. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чит ил валютасында түләнгән чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителә торган һәм (яисә) чит ил валютасында түләнгән бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча бурыч йөкләмәләрен түләү срокларында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында чит ил валютасында федераль бюджеттан жирле бюджетка жәлеп иту күләме һәм максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;;

2) максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) жирлекнән бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында каарга күшымта булып тора.

24 Статья. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнән иң чик сроклары (Чираттагы финанс елында) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп иту күләмнәре һәм тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча бурыч йөкләмәләрен түләүнән иң чик сроклары.;

2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программысы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) тиешле бюджет түрүнде каарга күшымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткөрү муниципаль эчке бурыч алулар программында чагылдырылмый

25 Статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Россия Федерациясе валютасындағы муниципаль гарантияләр программы, түбәндәгे мәгълүматларны күрсәтеп, Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасындағы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:

- 1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары) ;
- 2) гарантияләрнең гомуми күләме;
- 3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукуы булу (булмау) ;
- 4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасындағы муниципаль гарантияләр программы бюджет түрүнда тиешле каарга күшымта булып тора.

26 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләме номиналь бәя буенча тиешле бюджет түрүнда Каарда билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләреннән тыш жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

27 Статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) барлыкка килгән акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэмим итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэмим итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтәлеше яисә принципал йөкләмәләрен үтәү вакыты якынлашкан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның үзенә тәэмим ителгән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар жаваплылық тота.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

- 1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем бирү – жирлек) һәм Гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме;
- 2) бенефициарның исеме;
- 3) принципалның исеме;
- 4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, бәяләмәсен һәм Номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү вакытын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп));
- 5) Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;
- 6) гарантия бирү нигезләре;
- 7) гарантия үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);
- 8) гарантиянең гамәлдә булу срокы;
- 9) гарантия очрагын билгеләү, гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе;
- 10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;
- 11) гарантия буенча йөкләмәләрне Гарант тарафыннан үтәү тәртибе;
- 12) гарантиянең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә, принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йөкләмәләренең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә (туктатылганда) гарантия суммасын киметү нигезләре һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда;
- 13) гарантияне туктату нигезләре;
- 14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;
- 15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга Гарант таләбе хокукуы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);
- 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исеменнән гарантия бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуын күздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган жирлек милкендәге муниципаль гарантияне бирүче жирлеккә караган хужалык жәмғияте йөкләмәләре буенча гына бирелә ала. Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган вакытында гарантның

гарантның гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлеменде барлықка килгән принципалга карата регресс таләбен канәттәләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэммин итү бурычы барлықка килә. Құрсәтелгән тәэмминат бирелгәнчे муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә құрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма рөхсәтеннән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокукулы түгел.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булган таләпләр, яңа хужага (сатып алучыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (эмитентка) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рөвештә, кыйммәтле көгазлыр түрүнде Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрнең хокукларын тапшырудан (күчүдән) тыш, алдан язма ризалығыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчәргә) алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә құрсәтелгән очракларда һәм нигезләр (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктындағы 14 пунктчасында құрсәтелгән гарантның язма ризалығыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук бу статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындағы 5 пунктында билгеләнгән бурыч принципалы үтәлгәндә Гарант тарафыннан таныла. 12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү түрүнде бенефициар таләбе (гарантия үтәлеше түрүнде бенефициар таләбе) гарантиядә билгеләнгән очракта гына гарантка бирелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше түрүнде бенефициар таләбе гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә құрсәтелгән документларны күшүп, язма рөвештә гарантка белдерелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү түрүндеги килешүдә билгеләнгән срокыннан элек гарантияне үтәү түрүнде таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясе белән тәэммин итегендә йөкләмәләрне үтәү срогы якынлашкан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вакытында да, құрсәтергә хокукулы түгел.

14. Гарант гарантия үтәлеше түрүнде бенефициар таләбен кую түрүнде принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнәң күчермәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән сротта, бенефициарның құрсәтелгән таләпкә күшүп бирелгән документлар белән Гарантия үтәлеше түрүндеги таләбен кааррга һәм гарантия шартларына таләпләр һәм аңа күшүп бирелгән документлар туры килү-килмәвен тикшерергә тиеш.

16. Гарантия үтәлеше түрүнде бенефициар таләбе һәм аңа күшүп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга аның таләбен канәттәләндерүдән баш тарта:

1) гарантия бирелгән срок тәмамланғаннан соң (гарантиянең гамәлдә булу сробы) гарантка таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар гарантка тапшырылган);

2) таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып, гарантка тапшырылды;

3) таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

- 4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йәкләмәләренең тиешле үтәлешен кабул итүдән баш тартты;
- 5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;
- 6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Гарантиянең үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм (яисә) ача күшүп бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алырлык каршылыктарны чыгарырга хокуклы. Гарант хәттә принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да әлеге каршылыктарга хокукын югалтый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен һәм ача күшүп бирелгән документларны нигезле һәм муниципаль гарантиянең тиешле шартлары дип танылган очракта, гарант гарантия буенча йәкләмәне гарантиядә билгеләнгән вакытта үтәргә тиеш.

20. Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядә каралган йәкләмәссе гарантия белән тәэммин ителгән принципалның срокы чыккан йәкләмәләре күләмендә, ләкин гарантия суммасыннан да артмый.

21. Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йәкләмәссе туктатыла:

- 1) гарантта билгеләнгән күләмдә бенефициарга Гарант тарафыннан акча түләп,;
- 2) гарантиядә билгеләнгән вакыт узганинан соң, ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу срокы);
- 3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йәкләмәләрен үтәгән йә принципалның күрсәтелгән йәкләмәләрен бүтән нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгән гарантия үтәлеше турында гарантка карата таләп булу-булмауга карамастан) туктатылган очракта, яисә принципалның күрсәтелгән йәкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка биргән таләпнен булу-булмавына карамастан));
- 4) гарантка кире кайтару юлы белән бенефициарның үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йәкләмәләреннән азат итү турында язма гаризасы буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, принципал тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралган гарантия буенча мондый гарантия буенча бенефициарлар һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр фактта булмаган очракта гарантияне кире кайтару нәтижәсендә, гарантны гарантия буенча үз йәкләмәләреннән азат итү турында гарантия буенча үз хокукларыннан;
- 5) әгәр тәэммин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йәкләмәссе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсө;

- 6) бенефициар гарантка һәм (яисә) гарантка гарантка гарантия үтәлеше түрүнда гарантка таләп күйгөннан соң төп йөкләмәне (шул исәптән принципиалны һәм (яисә) бенефициарны бетерүгә бәйле рәвештә) туктатуга яисә аның гамәлдә булмавын алыш-биреш дип тануга бәйле рәвештә;;
- 7) бенефициарның башка затка яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурыйчлар буенча таләп хокукларын бүтән затка тапшырган очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурыйчларның) яңа хужасына (сатып алушыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алушыга) күчченә бәйле рәвештә, кыйммәтле көгөзъяләр түрүнде Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (кучудән тыш), принципиалның (эмитентның));
- 8) принципиал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципиалга караган хокукларның һәм (яисә) бурыйчларның (бурыйчның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка, төп йөкләмә буенча принципиалга караган хокукларның һәм (яисә) бурыйчларның (бурыйчның) башка нигезләре буенча принципиал тарафыннан тапшырылган очракта;;
- 9) гарантияләрдә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча гарантияне чакыртып алу нәтиҗәсендә;
- 10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.
22. Гарантның аның буенча йөкләмәләре туктатылғаннан соң бенефициарның гарантияне тотып калу күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларны сакламый.
23. Муниципаль гарантияне туктату түрүнде мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципиалга хәбәр итәргә тиеш.
- Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы түрүнде мәгълүм булган принципиал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.
24. Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципиалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципиалга Карапта таләбе хокукларның гарантка юл куюы белән бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.
25. Әгер Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципиалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципиалга карата таләп хокуку гарантка юл кую белән бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.
26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса Өлешендә үтәү йөзеннән түләнгән акчалар регрессы тәртибендей гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципиалга карата бирелгән таләп хокукларын үтәү йөзеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.
27. Муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэмин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән Жаваплылыкка ия.

29. Бенефициарлар булып торган йөкләмәләрне тәэмин итүдә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтиҗәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән Әлеге карар белән билгеләнә.

28 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең эмитенты булып Жирле администрация тора, ул Жирлек уставы муниципаль бурыч ауларны тормышка ашыру хокукуна ия.

5. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мәрәжәгатьләре тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

Бюджетара трансферлар

Бюджетара трансферлар РФ Бюджет кодексында билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә бирелә.

Мәкалә 30. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

31 Мәкалә . Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр

1. Акча йөкләмәләре буенча жирлек алдындагы бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны жирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә билгеле бер датага түләргә тиеш.

2. Жирлекнең финанс активлары жирлек алдында акча йөкләмәләре буенча таләпләрне формалаштыра.

3. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычны исәптән төшерү һәм торғызу қагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек алдындағы акчалата йөклөмәләрне (акчалата йөклөмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөклөмәләр һәм алыш-бираешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә аширу Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындағы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындағы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә аширыла.

5. Әгер килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындағы акчалата йөклөмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына күчергәннән бирле үтәлгән булып санала.

II кисәк. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 Мәкалә. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөклөмәләрен финанс белән тәэммин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителә торган нигезләмә нигезендә, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү жирлек бюджеты проектына нигезләнә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә карата таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә юлламасы нигезләмәләре;;
- жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;
- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлек салым сәясәтенең төп юнәлешләре ; ;
- муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртүү проектлары).

3. Бюджет проектын төзү өчен мәгълүмат кирәк:

- салымнар һәм жилемнар түрүндеги Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм жилемнар түрүндеги законнары, жирлек Советының норматив-хокукый актлары, салымнар һәм жилемнар түрүндеги закон проекти эшли башлаганда гамәлдә булган вакытта гамәлдә булган;
- жирлек бюджетына федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жилемнардан, маҳсус салым режимнарында каралган салымнардан түләү нормативларында;;
- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча түләүсез керемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренең күздә тотылган күләмнәре;;
- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләренән тапшырыла торган чыгымнар төрлөре һәм күләмнәре.

муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнары исәпкә алу.

33 Мәкалә. Жүрлекнен социаль-икътисади үсеш фаразы

1. Жүрлекнен социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт эчендә әшләнә.
2. Жүрлекнен социаль-икътисади үсеш фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын кертү турында Карап кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.
3. Жүрлек бюджеты проектын төзү һәм карау барышында жүрлекнен социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 Мәкалә. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жүрлекнен социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә, жирлек Советына жүрлек бюджеты турындагы карап проекты кертелгән көнгә гамәлдә булган Россия Федерациясе салымнары һәм жыемнары, бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының муниципаль-хокукый актлары нигезендә фаразлана.
  2. Жүрле салымнар турындагы карапларга, жүрле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Совет карапларына үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы караплары Чираттагы финанс елында һәм план чорына жүрлек бюджеты турында карап проекты жирлек Советына кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмычка кабул ителергә тиеш.
  3. Жүрлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукый актларына жирлек советына чираттагы финанс елында һәм план чорына жүрлек бюджеты турында карап проектын керткәннән соң кабул ителгән чираттагы финанс елында һәм план чорына жүрлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елында һәм план чорына жүрле бюджетларның керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган үзгәрешләр кертүне күздә тоткан норматив хокукый актларында жирлек Советының күрсәтелгән норматив хокукый актларының Чираттагы финанс елыннан соң килгән елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк үз көченә керүе турындагы нигезләмәләр булырга тиеш.

35 Мәкалә. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Спас муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы билгеләгән методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.
2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 Мәкалә. Муниципаль программалар

1. Жүрлекнен муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) жүрлекнен башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында каарлар кабул итү тәртибе жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме программаны раслаган муниципаль хокукий акт нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет турындагы каар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы каар үз көченә кергән көннән алып ике айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап туктатылырга яки үзгәртергә, шул исәптән муниципаль программаны тормышка ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеге турында Каар кабул ителергә мөмкин.

37 Мәкалә. Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәгән килеш, жирлекнән башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III Кисәк. БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАРНЫ КАРАУ һәм РАСЛАУ

38 Мәкалә. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы каарarda бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, жирлектәге дефицит (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш»;

2. Жирлек бюджеты каары белән раслана:

- бюджет керемнәренең Баш администраторлары И семлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары И семлеге;
- бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре буенча йә бүлекләр, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнән программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә),
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөклемәләрне үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
  - Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм (яисә) башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;;
- план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбенә каралган);
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
  - муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтелеп,;
  - Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән жирлек бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты түрындагы каарпроекты расланган бюджеттың план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга жирлек бюджеты проектының план чорының икенче елы параметрларын өстөү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чоры параметрларын үзгәртү жирлек Советының муниципаль хокукый акты нигезендә башкарыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә қыскарту йә чыгымнарының ведомство структурасына жирлек бюджеты чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дигәндә план чорында бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Жирлек бюджеты түрындагы каарда Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә кертергә (бюджетта чагылдырылырга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (ярдәмче төрләре) буенча жирлек бюджеты түрындагы каарда билгеләнгән максатларга тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләмнәннән гайре бюджет керемнәрнән файдалану каралырга мөмкин

39 Мәкалә. Бюджет проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Бер үк вакытта проектты белән район бюджеты турында карар проектты белән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек Советына тапшырыла:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлек салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенә кәтелүче нәтижәләр;;
- жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит) ;
- жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы ; ;
- муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган торышы буенча;
- агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;
- башка документлар һәм материаллар.

40 Мәкалә. Жирлек Советына бюджет турында карар проектын кертү

1. Жирлек башкарма комитеты житәкчесе Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектын жирлек советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча карауга кертә.
2. Урта Йорткүл авыл жирлеге Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль берәмлек бюджеты турындагы карары проекты белән расланган план чорының тиешле бюджеты күрсәткечләрен аныклау һәм төzelә торган бюджетның план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау карала.
3. Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең расланган бюджетының план чоры параметрларын аныклауны күздә tota:
  - Чираттагы финанс елына һәм план чорына Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджеты турында карар проектын карау предметы булган төгәлләштерелгән күрсәткечләрен раслау;;
  - жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыруны яки киметүне раслау йә аңа тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төrlәре буенча бюджет ассигнованиеләрен кертү.
4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренең иң чик гомуми күләме Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы карарлары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләрен финанс яғыннан тәэммин итү очен житәрлек булмаса, башкарма комитет Чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек Советы карарларының аерым нигезләмәләренең үз көченә керү (гамәлдә булуын туктатып тору) срокларын үзгәртү туринда жирлек Советы карарлары проектларын жирлек Советына кертә., Чираттагы финанс елында һәм (яки) план чорында финанслау чыганаклары белән тәэммин ителмәгән.

41 Мәкалә. Бюджет тұрында карап проектын карау

1. Авыл жиірлеге Советы Рәисе чираттагы финанс елына жиірлек бюджетты тұрында карап проекты көрсетелгендән соң 2 әш көне әчендә аны жиірлек Советына экспертиза үткөрү өчен ревизия комиссиясенә жиібәрә.

10 (ун) әш көне әчендә ревизия комиссиясе бюджет тұрында карап проекты тұрында бәяләмә өзөрли, алар ачықланған очракта әлеге проектның жиітешсезлеклөрен күрсөтә.

Ревизия комиссиясе бәяләмәсі жиірлек Советы депутаттары тарафыннан бюджет тұрында карап проектына төзәтмәлөр өзөрләгендә исәпкә алына.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет тұрынdagы карап проекты, жиірлекнен Ревизия комиссиясе бәяләмәсі белән, комиссиягә, шулай ук жиірлек Советы депутаттарына карап тикшерүгө жиібәрелә, гавами тыңлауларда тикшерелә.

3. Бюджет тұрында карап проекты буенча килемштерелмәгән сораулар килеп туган очракта, жиірлек Советы Рәисе карапы белән килемштерү комиссиясе төзелә ала, аңа жиірлек башкарма комитеты һәм жиірлек советы вәкилләренен тигез саны керә.

Килемштерү комиссиясе бәхәсле мәсьәләлөрне карый.

Жиірлек бюджетты тұрында карап бер уқылышта кабул ителә.

4. Жиірлек Советы кабул иткән бюджет тұрынdagы карап 2 (ике) әш көне дәвамында жиірлек Советы Рәисенә күл кую өчен жиібәрелә.

5. Жиірлек бюджетты тұрынdagы карап рәсми рәвештә халыкка жиіткерелергө тиеш.

42 Мәкалә. Бюджет тұрында карапны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет тұрында карап проектын кабул итү нәтижәләре

1. Бюджет тұрынdagы карап жиірлек Советы тарафыннан расланған, Чираттагы финанс елы башланғанчы жиірлек Советы Рәисе тарафыннан имзалаған булырга тиеш.

Жиірлекнен жиірле үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында бюджет тұрында кабул ителгән карапны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка жиіткерүне тәэммин итү буенча мөмкин булған барлық қараларны күрергө тиеш.

2. Әгер Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет тұрында карап финанс елы башыннан үз көченә көрмәсә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы көртелә.

IV кисәк. БЮДЖЕТ ҮТӨЛЕШЕ

43 Мәкалә. Бюджет үтәлеше нигезләре

1. Бюджет үтәлеше жиірлекнен башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Бюджет үтәлеше бюджет язмасы нигезендә оештырыла, ул кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергө тиеш.

Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла.

3. Жи́рлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла.

44 Мәкалә. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Жи́рлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тота:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жи́рлек бюджетына салымнар, жи́емнар һәм башка керемнәрне бүлүдән алынган керемнәрне бюджеттың бердәм счетына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчерү;;

- Россия Федерациисенең Салымнар һәм жи́емнар турындагы законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

-артык түләнгән яки артык алынган салымнар, жи́емнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәkle артык бүленгән суммаларны, чааларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны жи́рле бюджеттың бердәм счетыннан күчерү.

45 Мәкалә. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

1. Жи́рлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп башкарыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше күздә тотыла:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;

- акча йөкләмәләрен раслау;;

- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү ; ;

- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен агымдагы финанс елында аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән башка килешүләр төзү юлы белән яисә законнар, башка хокукий актлар, килешү нигезендә кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары исәбеннән түләү бурычын түләү һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәkle башка документлар нигезендә раслый.

4. Акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү рөхсәт языун (акцепт) башкару рәвешендә бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү тәртибендә каралган документларның булу-булмавын тикшергәннән соң гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөклөмәләрне түләү (гавами норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөклөмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләрне түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөклөмәләре лимитлары чикләрендә башкарлырыга мөмкин

5. Акчалата йөклөмәләрне үтәүне раслау физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына бюджетның бердәм счетыннан акчаларны исәптән төшерүне раслый торган түләү документлары нигезендә, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөклөмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр уздыруны раслый торган башка документлар нигезендә гамәлгә ашырыла. 46 Статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше бюджет язмасы нигезендә баш администраторлар, администраторлар тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча башкарьала, мөн бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш.

47 Мәкалә. Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турында расланган каардан тыш фактта атыграк алынган табышлардан файдалану

Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турындагы каар белән расланган керемнәрнен гомуми күләмнән артык фактта алынган керемнәр агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы кааррага үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычны түләүгә, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта жирлекнән гавами норматив йөклөмәләрен үтәүгә юнәлдерелергә мөмкин.

Жирлек бюджеты турында каар белән расланган керемнәрдән тыш фактта жирлек бюджеты үтәгәндә фактта алынган максатчан билгеләнештәге физик һәм юридик затлардан субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджеттара трансфертлар һәм кире кайтарылмы торган кертемнәр жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга юнәлдерелә., агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы кааррага үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән бәйле.

48 Мәкалә. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

1. Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, мөн Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләрне тәмамлау Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статьяның таләпләре нигезендә башкарьала.

2. Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөклөмәләре лимитлары һәм финанслауның ин чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә санкцияләнгән Бюджет йөклөмәләрен жирлек бюджетының бердәм счетындагы калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

3. Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансфертлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы каары нигезендә, агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алышан бюджетара трансфертларга ихтыяжның булуы турында, құрсателгән бюджетара трансфертларның калдығыннан артмаган күләмдә, жирлек бюджетара трансфертларның калған күләмендә, жирле бюджетара трансфертлар рәвешендә алышан бюджетара трансфертларга ихтыяжның булуы турындагы каары нигезендә, құрсателгән бюджетара трансфертларның калдығын артмаган күләмдә, Чираттагы финанс елында бюджет кеременә кире кайтарылырга мөмкин.

Кисәк V. төзү, тышкы тикшерү, карау

НӘМ БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН РАСЛАУ

49 Мәкалә. Бюджет исәбе һәм бюджет үтәлеше турында хисап

1. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлығы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылығын үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турында акча;

5) Аңлатма языу.

2. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллық хисап булып тора. Бюджет үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллығында һәм тугыз аенда бюджет үтәлеше турындагы хисап жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм жирлек Советына, жирлекнең ревизия комиссиясенә Финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру вакыты чыкканнан соң ун көннән дә соңға калмычча жибәрелә.

Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисап жирлек Советы каары белән расланырга тиеш.

50 Мәкалә. Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисап, аны жирлек Советында караганчы, тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллық хисапка бәяләмә өзөрләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше түрүндагы еллық хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, жирлек Советының муниципаль хокукий актында билгеләнгән тәртиптә, Ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Жирлекнең башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңға калмыйча аңа бәяләмә өзөрләү өчен бюджет үтәлеше түрүнда хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы еллық хисапка бәяләмә өзөрләү эшләре бер айдан да артмаган вакыт эчендә башкарыла. Бюджет үтәлеше түрүндагы хисапка бәяләмә бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) еллық бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә өзөрләнә.

4. Бюджет үтәлеше түрүндагы еллық хисапка нәтижә жирлек советына һәм жирлек башкарма комитетына Ревизия комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

51 Мәкалә. Жирлек Советына бюджет үтәлеше түрүндагы еллық хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңға калмыйча жирлек башкарма комитеты житәкчесе жирлек Советына финанс хисап елы өчен бюджет үтәлеше түрүнда отчет тапшыра.

2. Бюджет үтәлеше түрүндагы еллық хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет үтәлешенә һәм бюджет хисаплылыгына анализ һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрнән файдалануның башка нәтиҗәләре булган аһлатма языу, жирлек Советы бюджеты үтәлеше түрүнда карап проекты, жирлек бюджеты үтәлеше түрүнда башка бюджет хисаплылыгы һәм жирлекнең берләштерелгән бюджеты үтәлеше түрүнда бюджет хисаплылыгы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек Советы утырышында жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе йә аның ризалыгы белән жирлекнең ревизия комиссиясе рәисенең бюджет үтәлеше түрүндагы доклады тыңдана.

4. Фикер алышу һәм бюджет үтәлеше түрүндагы хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы бюджет үтәлеше түрүндагы хисапны раслау һәм жирлек Советы тарафыннан тиешле карап кабул итү яки бюджет үтәлеше түрүндагы карапны кире кагу түрүнда Карап кабул итә.

5. Жирлек Советы Бюджет үтәлеше түрүндагы карап кире каккан очракта, ул дөрес булмаган яисә тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

52 Мәкалә. Бюджет үтәлеше түрүнда карап

Бюджет үтәлеше түрүндагы карап нигезендә хисап финанс елына бюджет үтәлеше түрүндагы хисап, бюджет керемнәренең, чыгымнарның һәм дефицитның (профицитның) гомуми күләмен күрсәтеп, раслана.

Хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы карапга аерым күшүмталар белән күрсәткечләр раслана:

- район бюджеты керемнәрен классификацияләү кодлары буенча бюджет керемнәре;
- керем төрләре кодлары, керемнәр төрләре, керемнәр төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре;

- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- чыгымнары классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетны финанслау чыганаклары кодлары буенча.

Бюджет үтәлеше турындагы карап нигезендә бюджет законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актларында бюджет үтәлеше турындагы карап өчен билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

53 Мәкалә. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыруучы органнар

1. Муниципаль финанс контроле бюджет мәнәсәбәтләрен жайга сала торган Россия Федерациясенең бюджет законнарын һәм башка норматив хокукий актларны үтәүне тәэммин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңыларга бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле-жирлекнең Ревизия комиссиясе эшчәнлеге.
3. Эчке муниципаль финанс контроле-жирлек башкарма комитеты органнары (вазыйфаи затлары) булган муниципаль финанс тикшерүе органнарының контроль эшчәнлеге.
4. Жирле бюджет үтәлеше барышында бюджет бозуларын кисәтү һәм булдырмау максатыннан, алдан контроль алып барыла.
5. Алдагы контроль аларның үтәлешенең законлылыгын, исәп һәм хисаплылыкның дөреслеген билгеләү максатларында жирлек бюджетты үтәлеше нәтижәләре буенча башкарыла.